

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, Kanunun amaç ve kapsamı belirlenmektedir. Kanunla, siyasi karar alma ve uygulama süreçlerinde görev alanların kişiler ve sivil toplum tarafından etkin şekilde denetlenmesine olanak sağlanarak sivil toplumun güçlenmesi ve böylece yolsuzluklarla mücadele edilebilmesi için bir siyasi etik kurallar sisteminin oluşturulması ve siyasetin finansmanının şeffaflaştırılmasına yönelik kuralların belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda, yaptıkları görevlerin önemi ve siyasi niteliği gözetilerek Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar ile Devlet yardımından yararlanan siyasi partilerin genel merkez yöneticileri Kanun kapsamına alınmaktadır.

Madde 2- Madde ile, Kanunda kullanılan bazı terimler tanımlanmaktadır.

Madde 3- Madde ile, Kanun kapsamındaki kişiler tarafından uyulması gereken etik davranış ilkeleri belirlenmektedir.

Madde 4- Madde ile, Kanun kapsamındaki kişilerin görevleri devam ettiği sürece, kanunlarla verilen görevleri dışında yapamayacakları görev, iş ve hizmetlere ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Madde 5- Madde ile, Kanun kapsamındaki kişilerin görevleri sırasında bir çıkar çatışması ile karşılaşmaları halinde etik davranış kurallarına uygun hareket etmeleri ve bu durumu Komisyona bildirmeleri düzenlenmiştir. Ayrıca, çıkar çatışmasına ilişkin konularda tereddüt ortaya çıkması halinde bu kimselere Siyasi Etik Komisyonundan görüş talep edebilme olanağı sağlanmaktadır.

Madde 6- Madde ile; Kanun kapsamındaki kişilerin mal ve gelir bildiriminde bulunmalarına ilişkin hususlar düzenlenmiştir; ilgililerce yapılan bu bildirimlerin kamuya açıklanması öngörülmekte olup Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin mal ve gelir bildiriminde bulunmamaları durumunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanında ve komisyonlarda görev almaması hususu düzenlenmektedir.

Madde 7- Madde ile, Kanun kapsamındaki kişilerin hediye almaları halinde uygulanacak kurallar belirlenmiştir.

Madde 8- Madde ile, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki her siyasi parti grubunda bir etik kurulu kurulması sağlanarak, bu kurulların görev ve yetkileri ile konuya ilişkin diğer hususlar belirlenmiştir.

Madde 9- Madde ile, siyasi etik kurallarla ilgili uygulamanın izlenmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulması öngörülen Siyasi Etik Komisyonunun oluşumuna ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Uygulamada etkinliğin sağlanması amacıyla, Komisyonun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı tarafından önerilecek bir üye ile her siyasi parti grubunca önerilecek eşit sayıda üyeden oluşturulması öngörülmüştür.

Madde 10- Madde ile, Siyasi Etik Komisyonunun görev ve yetkileri düzenlenmiştir.

Madde 11- Madde ile, Siyasi Etik Komisyonu'nun çalışma usul ve esasları belirlenmektedir.

Madde 12- Madde ile, Kanun kapsamındaki konulara ilişkin yapılacak başvuruların taşınması gereken şartlar, inceleme yapılamayacak haller belirlenmiş ayrıca Komisyon ve siyasi parti grupları etik kurullarına, inceleme başlatılmasını gerektiren bir durumun öğrenilmesi halinde resen inceleme başlatılabilme olanağı tanınmıştır.

İnceleme sonucunda, karar ile gerekçesini içeren bir raporun hazırlanması, bir örneğinin hakkında inceleme yapılan kişiye ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmesi, incelemenin sonucu hakkında da başvuru sahibine Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca yazılı olarak bilgi verilmesi öngörülmüştür.

Madde 13- Madde ile, etik ilkelerin ihlali durumunda uygulanacak yaptırımlar düzenlenmektedir.

Madde 14- Madde ile, kararlara karşı itiraz yolları düzenlenmektedir.

Madde 15- Madde ile, kararların kamuoyuna açıklanmasına ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Madde 16- Madde ile, TBMM üyeliği ile bağdaşmayan herhangi bir hizmeti veya görevi sürdürmekte ısrar eden üyelerin, üyeliğinin nasıl düşürüleceği düzenlenmektedir.

Madde 17- Madde ile, milletvekilliğine ve belediye başkanlığına aday olanların seçim harcamaları ile bunlara yapılacak bağış ve yardımların belirli bir düzen içerisinde gerçekleştirilmesi ve seçim hesaplarının denetlenebilmesine olanak sağlanarak siyasetin finansmanı alanındaki yasal boşluğun düzenleme altına alınması amaçlanmaktadır.

Madde 18- Madde ile, siyasi partiler ve Kanun kapsamındaki kişilerden seçimlerde aday olanların, medya ve iletişim firmalarıyla düzenlediği sözleşmelerin söz konusu kişi ve kuruluşlar ile siyasi partilerin internet sitelerinde yayımlanması suretiyle ya da diğer iletişim araçları kullanılarak kamuoyunun bilgilendirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 19- Madde ile, Kanun kapsamındaki kişilere, görevlerinden ayrıldıktan sonra Devlet ve diğer kamu tüzelkişileri ile bunlarla ilişkili kurum ve kuruluşlarla bağlantılı faaliyetlerde bulunmaları ya da bunlara yönelik olarak lobicilik, müşavirlik gibi hizmetler vermeleri halinde Komisyona bildirimde bulunma zorunluluğu getirilmektedir. Bu yükümlülüğe aykırı davranılması halinde Komisyon tarafından durumun kamuoyuna duyurulması öngörülmektedir.

Madde 20- Madde ile, Kanunda açıklık olmayan hallerde TBMM İçtüzüğü hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 21- Madde ile, Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslara ilişkin koşullar belirlenmektedir.

Madde 22- Madde ile, Kanunla birlikte değiştirilen, uygulanmayacak ve yürürlükten kaldırılan hükümler ile atıflar belirlenmektedir. 25/5/2004 tarihli ve 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Deęiřiklik Yapılması Hakkında Kanuna eklenmesi öngörülen hükümlerle, bu Kanunla yapılan düzenlemelere paralellik sağlanması açısından, belediye başkanlarının, mal bildirimini yanında gelir bildiriminde de bulunmaları, mal ve gelir bildirimlerinin internet sitelerinde yayımlanmak suretiyle kamuoyuna açıklanması ve bakanlara ilişkin olarak görevle bağdaşmadığı hüküm altına alınmış olan görev, iř ve hizmetlerin, görevleri devam ettiği sürece belediye başkanlarınca da yapılmaması düzenlenmektedir.

Geçici Madde 1- Madde ile, geçiř sürecine dair hükümler düzenlenmektedir.

Madde 23- Yürürlük maddesidir.

Madde 24- Yürütme maddesidir.